

Sognepræst

Den 23. april 2001
Dokument nr.
Sagsbeh.:

Ved skrivelse af 13. december 2000 har De fremsendt en række spørgsmål foranlediget af et møde De har haft med jordemødrene ved Sygehus.

Stiftsøvrigheden kan besvare spørgsmålene som følger:

Må man give et for tidligt født barn/foster (inden 28. uge) med forældrene hjem, så de selv kan begrave barnet/fostret evt. i haven? Her er ikke skrevet nogen form for dødsanmeldelse!

Reglerne i lov nr. 346 af 26. juni 1975 om begravelse og ligbrænding gælder ikke for dødfødte fostre (aborter). I Kirkeministeriets cirkulære nr. 148 af 1. juli 1950 til stiftsøvrighederne om nedgravning på kirkegårdene af dødfødte, for tidligt fødte fostre har man meddelt, at dødfødte (indenfor svangerskabets 28. uge fødte) fostre kan nedgraves på kirkegården efter aftale med graveren, evt. kirkeværgen, når der foreligger en attest om aborten udfærdiget af en læge eller jordemoder. Nedgravningen bør foretages på særlige arealer på kirkegårdene, medmindre de pågældende ønsker nedgravningen foretaget i et efter de almindelige regler erhvervet gravsted.

Som det fremgår af bilag til cirkulæret, som er attest til brug for nedgravning på kirkegården af en abort, vil en nedgravning forudsætte, at moderen har godkendt nedgravningen.

/ Cirkulæret vedlægges til orientering.

Såfremt forældrene i stedet ønsker at tage barnet/fosteret med hjem til begravelse i haven eller et andet sted er der ikke regler, der forhindrer dette.

Må man give et for tidligt født barn/foster (efter 28. uge) med forældrene hjem, så de selv kan begrave barnet/fostret evt. i haven? Skal der skrives dødsanmeldelse i så fald?

Dødfødte børn er omfattet af reglerne om begravelse og ligbrænding, og i de situationer skal der udfærdiges dødsattest og jordemoderanmeldelse, jfr. cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding pkt. 3, nr. 1.

Jordfæstelse af kister eller askeurner skal foregå på folkekirkens kirkegårde eller andre af Kirkeministeriet godkendte begravelsespladser, jfr. bekendtgørelse nr. 593 af 1. december 1975.

I disse tilfælde kan barnet/fostret således ikke gives med forældrene hjem.

Generelt finder jordemødrene det uetisk at sende aborter med andre legemsdele fra andre mennesker til forbrænding. Findes der regler eller anvisninger på, hvordan man kan adskille fostre fra andet affald for så at sende dem særskilt til forbrænding?

Regler for adskillelse af affald fra sygehusene til forbrænding findes ikke i den kirkelige lovgivning, men regler herom må fastsættes af det enkelte sygehus.

Kan man i sygehusets navn oprette et gravsted på den lokale kirkegård for såvel spontane som provokerede aborter eller for tidligt fødte fostre? Hvor skal man ansøge, hvem skal betale, og hvem giver tilladelsen?

Kan jordemødrene sende fostrene til begravelse der uden forældrenes viden?

Under henvisning til ovennævnte cirkulære nr. 148 af 1. juli 1950 kan der efter aftale med det enkelte menighedsråd oprettes gravpladser for for tidligt fødte fostre.

Begravelse af fostrene kræver udstedelse af en attest, som er bilag til cirkulæret, og denne attest vil forudsætte moderens tilladelse.

Stiftsøvrigheden håber, at ovenstående er svar på Deres henvendelse, og man skal meget beklage den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

stiftsfuldmægtig

Kopi tilstillet

Provstiudvalg

odning
iller de
meligt
len nye
nme et
sted på

Det samme gælder, såfremt asken overhældes i en anden urne, f.eks. en papurne, inden nedsettelse sker.
Når en urne, der er bekostet af de pårørende, ikke benyttes ved jordfæstelsen, skal den straks derefter destrueres, medmindre de pårørende ønsker den udleveret.

Cirkulærskrivelse 2000-02-07

om proteser o.l., der ikke kan anbringes i askeurner

når der
r haves
flytning
ændres

Af lov nr 346 af 26. juni 1975 om begravelse og ligbrænding fremgår det af § 4, at kirkeministerens fastsætter nærmere regler om begravelse og ligbrænding. I medfør af denne bestemmelse er det i § 7 i Kirkeministeriets cirkulære nr 221 af 1. december 1975 fastsat, at krematoriets bestyrelse skal påse, at ligets behandling og brænding foregår sømmeligt og i § 8 er det om asken bestemt, at denne umiddelbart efter brændingen omhyggeligt skal opsamles i dertil bestemte beholdere (urner), som straks forsynes med krematoriets segl og afdødes navn.

grunde,

me, der
isteriets

es uden
es urner,
isteriets
grave.

Det er den enkelte krematoriebestyrelses ansvar at sørge for, at disse regler overholdes. Det indebærer bl.a., at hvis der efter brændingen findes større metalproteser o.l., der ikke kan indeholdes i urnen, skal disse opsamles og bortskaffes på en sømmelig og etisk forsvarlig måde. Dette sker typisk ved at de samles sammen og senere nedgraves på kirkegården.

af dødes
ke findes
eskilket
urn, skal
er - hvis

ærelse.

urne, ikke
styrelsen
vning fra
at han er

Ministeriet er blevet bekendt med, at Danske Krematoriers Landsforening har indgået en aftale med et hollandsk firma om afhentning af disse metalproteser med henblik på omsmelting for genbrug af metallet. Det er endvidere oplyst, at aftalen ikke er bindende for de enkelte krematoriebestyrelser, men den indebærer, at disse kan beslutte at gøre brug af den som alternativ til den hidtidige bortskaffelsesmåde.

Det er ministeriets opfattelse, at aftalen rejser nogle principielle etiske spørgsmål, der må afklares forinden krematoriebestyrelserne eventuelt beslutter at gøre brug af aftalen.

På det grundlag skal man meddele, at krematoriebestyrelserne ikke indtil videre må gøre brug af den aftale, som Danske Krematoriers Landsforening har indgået vedrørende genbrug af proteser fra afdøde.

Cirkulære 1950-07-01 nr 148

til stiftsøvrighedene om nedgravning på kirkegårdene af dødfødte, for tidligt fødte fostre*)

Det er gentagne gange hændt, at der i skarnkasser er fundet dødfødte, for tidligt fødte fostre, og at disse fund har givet anledning til omfattende politimæssige undersøgelser, ligesom sådanne fostre hyppigt nedgraves i haver og lignende steder.

drageren

a opførte
ndhente
kollen, at
erklæring

adelse til
ommende
vortil den

isteriet til

iltagelser
fter at den
til fornyet

lladelse til
r Kirkemi-

rotokollen
I tilfælde,
anbringel-

For at søge dette forhold ændret har der mellem justitsministeriet, sundhedsstyrelsen og nærværende ministerium været forhandlet om indførelse af en ordning svarende til den allerede i København og Aarhus samt på Frederiksberg gældende, hvorefter der er adgang til at få sådanne fostre nedgravet på kirkegårdene.

Man skal herefter meddele, at dødfødte (indenfor svangerskabets 28. uge fødte) fostre kan nedgraves på kirkegårdene efter aftale med gravøren, eventuelt kirkeværgen, når attest om aborten foreligger udfærdiget af en læge eller jordemoder i overensstemmelse med den vedføjede, i sundhedsstyrelsens samling af attestformularer optagne »attestformular til brug ved nedgravning på kirkegårde af en abort«.

Nedgravningen bør foretages på særlige dertil indtagne arealer på kirkegårdene, medmindre de pågældende ønsker nedgravningen foretaget i et efter almindelige regler erhvervet gravsted. Om nedgravningen vil der være at foretage notering i kirkegårdsprotokollen. Den betaling, der eventuelt skal erlægges til kirkegården for nedgravningen på det hertil indtagne areal, bør fastsættes til et lavt beløb, og bestemmelse herom vil være at optage i kirkegårdens vedtægt, i hvilken forbindelse bemærkes, at betalingen for nedsettelse på kirkegårde i København og Aarhus udgør 2 kr.

Endelig bemærkes, at ministeriet ikke vil anse det for nødvendigt, at der fastsættes særlig fredningstid for sådanne aborter, idet formuldringen ifølge oplysning fra sundhedsstyrelsen skønnes at være afsluttet indenfor et tidsrum af 2-5 år.

Det fornødne antal eksemplarer af nærværende cirkulære vedlægges til omdeling blandt provstiudvalgene og samtlige kirkegårdsbestyrelser i stiftet.

BILAG

ATTEST

til brug ved nedgravning på kirkegård af en abort, dvs. et foster, der er kommet til verden inden udgangen af 28. svangerskabsuge, og som ikke har givet livstegn efter fødselen.

*) Til kirkegårdsbestyrelserne.

Ad cirk 1950 nr 148:

*) Fra Kirkeministeriet til stiftsøvrighedene.

Godkendt

Moderens navn

Er
opbe

af

Moderens stilling

B. I
om
sikke:
til us

kirke-

Moderens bopæl

ministeriet

Dagen for abortens fødsel

III. F

Det af mig synede foster skønnes at være ca. uger gammelt.

..... d / 19.....

Lægens (jordemoderens) navn.....

Adresse (helst stempet).

A. I

provst
folke
der sy
proce
synsp

Cirkulæreskrivelse 1990-08-08

vedrørende førelse af kirkegårdsprotokol mv på edb*)

Ministeriet har fra flere sider modtaget henvendelse vedrørende anvendelse af kirkegårdens edb-systemer til førelse af kirkegårdsprotokollen mv.

B. De

C. Per
øvrige
rutine
gende

Spørgsmålet har været forelagt Kirkeministeriets arbejdsgruppe til vejledning af provstiudvalg og menighedsråd vedrørende anskaffelse og brug af edb.

IV. Ræ

På grundlag af arbejdsgruppens indstilling skal man meddele, at ministeriet intet finder at indvende imod, at kirkegårdsprotokoller mv føres på edb, såfremt de nedenstående forudsætninger er opfyldt:

A. Alf
jf beks
2, kan

I. Formelle krav

A. Kirkegårdsprotokollen skal i henhold til § 32 i bekendtgørelse nr 389 af 20. juni 1986 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde for hvert gravsted indeholde oplysning om:

B. Ka
15. juli
mv p.
bestev

1. gravstedets plads,
2. nummer for hver enkelt gravplads i gravstedet,
3. navn, stilling, fødselsdato (personnummer) og dødsdag for de i hver enkelt gravplads begravede,
4. dato for hver enkelt begravelse,
5. til hvem, gravstedsbrev er udstedt,
6. tidspunktet for brugsperiodens udløb og
7. eventuel registrering af gravminde, jf § 38, stk 1, 1. punktum.

Kar
Gra
Næ
Erb
Aftz

Endvidere skal der være mulighed for at tilføje særlige bemærkninger om gravstedet jf Kirkeministeriets cirkulæreskrivelse af 25. september 1975 om flytning af urner pkt 9 og Kirkeministeriets cirkulære af 5. august 1977 om brugsret til gravsteder, afsnit I og II.

C. De
afsnit
og kar

Endelig skal tilførsler til edb-protokollen registreres med dato for registreringen.

V. Kre

Disse bestemmelser skal overholdes ved såvel registreringen på edb-systemet som ved udskifter herfra.

A. De
1975
kremat
under
indehc

Endvidere skal indlagte data kunne udtrækkes af systemet i såkaldt ascii-format.

B. Pre
system
tokol.

B. En ajourført udskrift af protokollen skal forevises på det årlige syn over kirkegården. Mindst en gang årligt skal gravpladserne på kirkegården sammenholdes med begge eksemplarer af kirkegårdskortet samt med protokoludskriften og eventuelle uoverensstemmelser berigtiges.

C. Ved
en ajou

C. Registrering af gravminder jf bekendtgørelsens § 38 sker ved, at synet på protokoludskriften sætter et stempel ved det pågældende gravsted, og at registreringen umiddelbart efter synet indrapporteres i edb-systemet, jf ovenfor pkt A 7. Registreringen foregår i øvrigt efter reglerne i lovens kap IV og bekendtgørelsen kap III, herunder ved anvendelse af kartotekskort.

E. De
afsnit I
af kre
Nær
gårdsb-

D. Bestemmelse om føring af kirkegårdsprotokollen på edb samt de nærmere vilkår herfor må optages i kirkegårdens vedtægt. Vedtægten godkendes af stiftsøvrigheden.

Lovt
om by
bevari

II. Sikkerhedsmæssige krav

A. Der skal løbende tages sikkerhedskopi af kirkegårdsprotokollen samt foretages udskrifter af tilførsler til denne.

Kap 1.
§ 1.

Frekvensen for sikkerhedskopiering og udskrift fastsættes under hensyntagen til hyppigheden af tilførsler til protokollen. Dog skal sikkerhedskopiering og udskrift foretages mindst hver 14. dag.

Hovedp
L 1979
Lovens
ven. H
dengar
Beretni
(forkor
(PLS))
Lovens

Ad cirk 1990-08-08:

*) Fra Kirkeministeriet til stiftsøvrighederne.

Ad lbkg 1997 nr 845:

*) Administreres af: Miljø - og Energiministeriet. Fra 1993-01-01 administreres loven af Skov- og Naturstyrelsen, jf den til enhver tid gældende bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Skov- og Naturstyrelsen for tiden bkg 1999 86 (dlbkg). Loven blev indtil 1986-12-31 administreret af Fredningsstyrelsen og fra 1987-01-01 af Planstyrelsen.